

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204105
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120204105.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: W. D., E.. X.XX.XXXX, I. Z., A. X, zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: HOME CREDIT, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, Trenčín, IČO: 47234679, o primerané finančné zadostučinenie a prísl. takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 300 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou 2.4.2020 sa domáhal primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a to vzhľadom na to, že v predchádzajúcom konaní 14Csp/57/2018 bol žalobca ako spotrebiteľ úspešný pri podaní žaloby voči žalovanému o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy. V žalobe odcitoval časť odôvodnenia príslušného rozsudku a poukázal na to, že primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a relutárnu funkciu. Výšku uplatneného nároku nezdôvodnil.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vyslovil názor, že v zmysle § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. základným predpokladom pre úspešné uplatnenie nároku je preukázanie, že žalovaný súčasne - kumulatívne porušil ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu a odcitoval z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Bratislava II. 16Csp/71/2016 o nutnosti meritórneho rozhodnutia, ktorým by bolo konštatované porušenie práva alebo povinnosti a preukázanie vzniknutej ujmy. Žalovaný ďalej uviedol, že predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby nastala aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností, inak nie je čo reparaovať. Žalobca však žiadnu ujmu nepreukázal. Poukázal aj na to, že rozsudok v konaní 14Csp/57/2018 nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, navyše podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu primerané finančné zadostučinenie prichádza do úvahy pri vadných výrobkoch a službách pre spotrebiteľa, v tomto prípade k žiadnemu vadnému plneniu zo strany žalovaného pri poskytovaní služby nedošlo. Uviedol tiež, že žalovaný svoj dlh z úverovej zmluvy neuhradil a pokiaľ by mal žalovaný mu ešte zaplatiť 600 Eur, zaplatil by mu oveľa viac ako žalobca mu vrátil. Namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by podľa neho duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného a súčasne by sa podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, pre ktorých by sa primerané finančné zadostučinenie stalo príjmovou činnosťou. Žalovaný napokon zdôraznil, že je nevyhnutné skúmať aj hľadisko primeranosti

uplatneného nároku. Vyplatenie sumy vo výške 600 Eur by bolo v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarcu sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluvy. Takéto konanie nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadošťačenia.

3. Žalobca právo na repliku nevyužil.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, výsluchom žalobcu, spisom tohto súdu 14Csp/57/2018 a zistil tento skutkový stav:

5. Žalobca dňa XX.X.XXXX podal voči žalovanému žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v úverovej zmluve zo dňa XX.X.XXXX. Konanie sa viedlo na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14Csp/57/2018. Z uvedeného spisu vyplýva, že strany uzavreli úverovú zmluvu 11.2.2011 pod č. XXXXXXXXXXX. Žalobcovi žalovaný poskytol revolvingový bezúčelový úver s úverovým rámcom 1.010 Eur, v zmluve boli uvedené dve úrokové sadzby 26,28% a 11,88% p.a. a dohodnutá bola mesačná splátka 4% z dlžnej sumy. RPMN v zmluve uvedené nebolo. Neuvedenie RPMN žalovaný odôvodnil vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010 z 27.1.2011, ktorý uviedol, že pri revolvingovom úvere nie je možné určiť RPMN.

6. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola upravená v úverovej zmluve, ale v samostatných úverových zmluvných podmienkach žalovaného, ktoré neboli podpísané, obsahovali 6 strán písaných drobným písmom a sporná dohoda bola zakomponovaná v hlave 6 pod § 1, pričom hlava 6 bola označená ako „podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky“. Zo spisu vyplynulo aj to, že žalovaný opakovane žiadal zamestnávateľa žalobcu o realizáciu zrážok zo mzdy a to najprv listom z 26.2.2016, po vyrovnaní dlhu túto žiadosť stiahol a zopakoval ju X.X.XXXX pre dlh vo výške 68 Eur.

7. Rozsudkom č.k. 14Csp/57/2018-87 zo dňa 17.5.2019 súd žalobe vyhovel. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola iba súčasťou úverových podmienok a nebola individuálne dojednaná. Poukázal aj na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami neobsahuje RPMN, preto je úver bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ by dohodou o zrážkach zo mzdy mala byť zabezpečená pohľadávka nad výšku nesplatenej istiny, zabezpečila by sa tak neexistujúca pohľadávka a preto dohoda by bola neplatná aj pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Voči rozsudku sa strany neodvolali a preto nadobudol právoplatnosť 5.7.2019.

8. Je nepochybné, že tak zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX uzavretá medzi stranami ako aj zabezpečovacia zmluva teda dohoda o zrážkach zo mzdy sú spotrebiteľskými zmluvami v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

9. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

10. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 52 ods.4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi,

má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

14. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najnovšie aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje“.

15. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobca ako spotrebiteľ bol v predchádzajúcom spore úspešný voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie nároku.

16. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia, tú určuje voľnou úvahou súd. Krajský súd v Prešove v už spomínanom rozhodnutí 17Co/17/2018 uviedol nasledovné: „Pri stanovení výšky primeraného finančného zadostučinenia treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadostučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany“.

17. Súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z.

18. Súd nesúhlasí s argumentáciou žalovaného o nespĺnení zákonných podmienok pre priznanie nároku. Pri výklade ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. nie je rozhodujúci gramatický výklad, ale logický zohľadňujúci účel tejto právnej normy, ktorým je dosiahnuť satisfakciu pre spotrebiteľa a sankciu pre dodávateľa v prípade porušenia práv spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa voči spotrebiteľovi podľa akéhokoľvek právneho predpisu, ktorý slúži na ochranu spotrebiteľov. Výklad o kumulatívnom porušení zákona o ochrane spotrebiteľa a ďalšieho osobitného predpisu je v rozpore so zdravým úsudkom. Z citovaného zákonného ustanovenia nevyplýva ani to, že by podmienkou priznania nároku bola ujma, resp. hrozba nejakej ujmy spotrebiteľa. Táto okolnosť má vplyv len pri posudzovaní výšky nároku. Nie je potrebné ani deklarovanie konkrétneho porušenia práva spotrebiteľa vo výroku rozsudku opäť nevyplýva to z § 3 ods. 5 vety tretej citovaného zákona. Postačuje, ak konkrétne porušenie práva spotrebiteľa, či povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi sa konštatuje v odôvodnení súdneho rozhodnutia. V tomto prípade z odôvodnenia predchádzajúceho rozsudku vyplýva, že súd vyhodnotil

dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a poukázal aj na nedostatok zmluvy, ktorú táto dohoda zabezpečovala a to absenciu RPMN. Pre rozhodnutie o výške nároku bolo pre súd toto posúdenie záväzné, súd v tomto spore musí vyhodnotiť závažnosť porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa zo strany žalovaného.

19. Chýbajúci údaj o RPMN v úverovej zmluve nie je možné žalovanému vytknúť, keď zmluva bola koncipovaná v čase po vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010 z 27.1.2011 senátom, ktorý bol známy veľmi prísny posudzovaním zmlúv o spotrebiteľských úveroch v prospech spotrebiteľov a ktorý vyslovil názor, že pri revolvingovom úvere (ktorým bol aj úver z tejto zmluvy) nie je možné vzhľadom na jeho opakované čerpanie určiť RPMN. To, že neskôr bol tento názor súdnou praxou prekonaný, nemôže byť vyhodnotený v neprospech žalovaného.

20. Za závažné pochybenie žalovaného však súd považuje to, že dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať zo zákona písomnú formu ako to vyplýva z § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade však nebola uzavretá v zmluve podpísanej jej účastníkmi, ale bola zakomponovaná do pomerne rozsiahlych úverových zmluvných podmienok žalovaného, ktoré obsahovali 6 strán písané drobným písmom a dokonca nie je v nich ani zvýraznená označením tejto dohody v samostatnej hlave, ale je obsiahnutá v hlave 6 § 1 pod názvom „podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky“. Ide o typický príklad nepoctivého správania sa žalovaného, ak text dohody o zrážkach zo mzdy ako významného zabezpečovacieho inštitútu „ukryl“ do týchto zmluvných podmienok, ktoré strany nepodpísali. Na túto nekalú prax poukázal aj Ústavný súd ČR v náleze č. I.ÚS 3512/11 zo dňa 11.11.2013, keď uviedol: „Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať ujednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosť spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka alebo zmluvná pokuta). Pokiaľ napriek tomu dodávateľ tak urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takému konaniu nemožno priznať právnu ochranu“. Preukázané bolo aj to, že žalovaný opakovane predkladal túto dohodu zamestnávateľovi žalobcu na jej realizáciu, aj keď išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá poukazom na § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Po zohľadnení všetkých týchto okolností súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 300 Eur, ktorá suma podľa názoru súdu napĺňa požiadavku primeranosti po zohľadnení vyššie uvedených okolností a je dostatočnou satisfakciou pre žalobcu a sankciou pre žalovaného.

21. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdeného nároku závisela od úvahy súdu a preto platí zásada, že žalobca bol v tomto spore úspešný a preto s poukazom na citované zákonné ustanovenie mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, nakoľko súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

22. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.